



ДОРЪООН



ТЫЛ



СҮНҮӨХ



ЭТИИ



ТЫЛ БААЙА

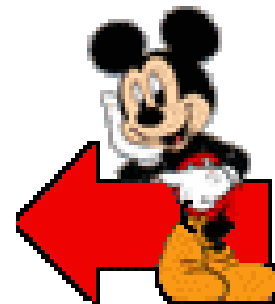
**Шергина Татьяна Анкиевна, учитель начальных классов**

**МБОУ «Абагинская СОШ», Амгинский район.**

*«Өркөн өй» оонньуу төрөөбүт тыл уроугар 2 кылааска түмүктүүр уруокка оонньуу көрүнүпүн ытыллар.*

1 ыйытык

4 ыйытык



2 ыйытык

5 ыйытык

3 ыйытык



Барыта ньиргиэрдээх бүтэй  
дор5оонтон турар тылы бул:

*тайах, чалбах, далаһа, мас*



Хобуласпыт бутэй дорбоонунан  
солбуйан тыл суолтатын уларыт:

*Ама, халаан, ыта*



Дьуптуон туруоран тыллары  
уларыт:

Т  С, Б  Р, С  Л



Дорџоонун уонна буукубатын  
ахсаана тЭН тыллары бул?

*суор, халлаан, аппа, дьэдьэн,  
ньыма, буорах, хаһын*



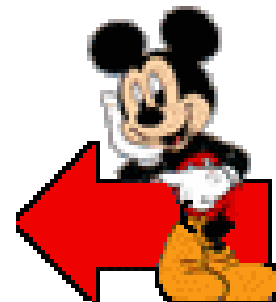
Саха тылыгар эрэ баар  
дорҕоонноох тыллары бул:

*собо, эһэ, чоху, аппа, баҕа,  
хатын, булт, дурда, дьыл*



1 БҮЙҮТҮК

5 БҮЙҮТҮК



2 БҮЙҮТҮК

4 БҮЙҮТҮК

3 БҮЙҮТҮК





Тыллары сага чааһын

кытта ситимнээ:

*суот*

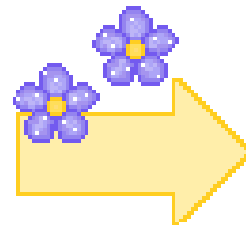
*суоттаа*

*суоттаах*

*предмет бэлиэтэ*

*предмет аата*

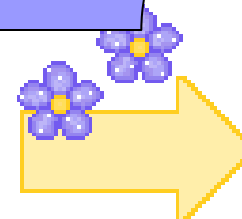
*хайааһыны ааттыыр тыл*



Тыл суолтатын аа5ан тылы таай:

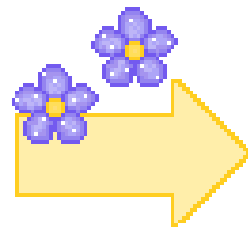
*1. Күөхтүгү кубархай өгнөөх  
таба муоҕа.*

*2. Булду баттанан өлөрөргө  
аналлаах маһынан оҕоһулар  
оҕоһук.*



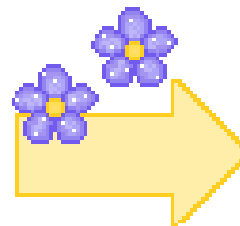
Тылтан тыллары таһаар:

*бөтүүк  
муоста*



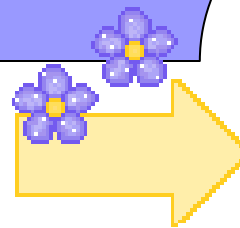
Тыл олобун бул:

*аабааччы, сылгыһыт,  
набылыччы*



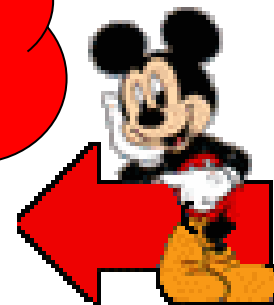
Сыыһа суруллубут тыллары бул:

*Ооньуур, алаас, томтор, хахан,  
таабырын, дуобат, дуоран*



1 БИЙЫТЫК

5 БИЙЫТЫК



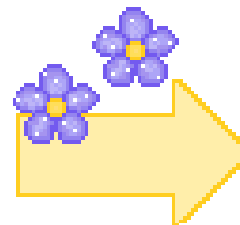
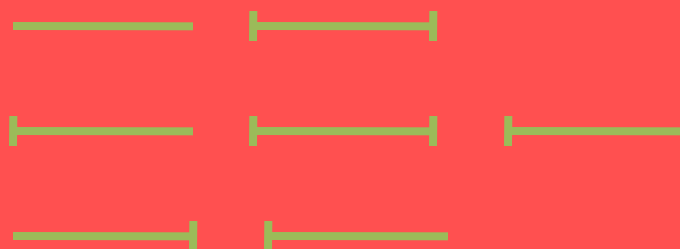
2 БИЙЫТЫК

4 БИЙЫТЫК

3 БИЙЫТЫК



Схемаға сөп түбэхэр тылла бул:



# Сүһүөхтэри холбоон тылла таһаар:

ха

ран

ка

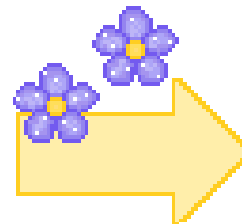
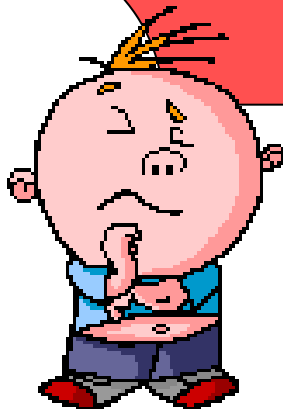
куо

дуос

ос

даас

ла

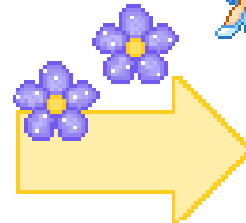






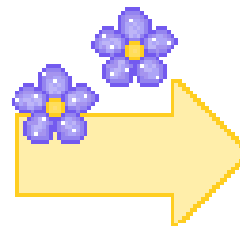
Икки сүһүөхтээх тыллары булун:

*олоппос, ыскаан, остуол,  
хобордоох, ыстакаан, орон,  
биилкэ, хос*



Сүһүөхтэри миэстэлэрин атастаһыннаран  
атын тылы таһаар:

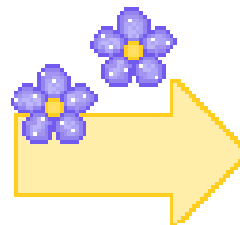
*Дабаан, табык, төлкө*



Көппүт сүһүөбү туруоран  
тылла таһаар:

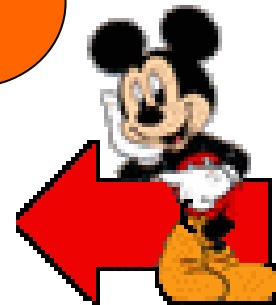
*Хан...та, о...су, сү...күлэ,  
мор..., э...нэ*

*риэн, бүө, ныыс, куон, бур*



1 ыйытык

4 ыйытык



5 ыйытык

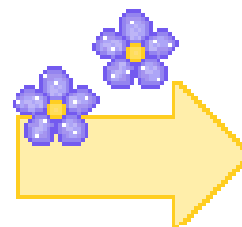
2 ыйытык

3 ыйытык



Тыллары сааһылаан этиитэ онор:

*Ийэбэ, күбэй, тэнниибит,  
төрөөбүт, күн, тылбытын.*



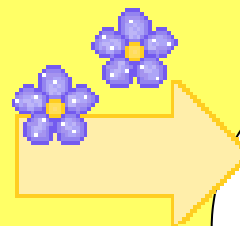
Сурук бэлиэтин туруор:

*Дьиэбэ үлэбин толордун дуо*

*Дьиэбэ үлэтин толорор*

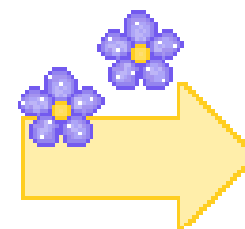
*Дьиэбэ үлэбин түргэнник*

*толор*



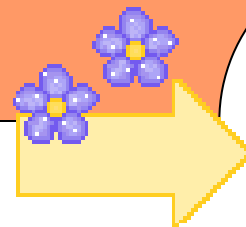
ТЭНИЙБИТ ЭТИИТТЭН  
ТЭНИЙБЭТЭХ ЭТИИНИ ОНОР:

*Мэник Бээчэ дьиэтигэр нэһиилэ  
тийибит. Оттон бэргэһэтэ  
мутукка ыйанан хаалбыт.*



Бу этии ханнык айымньыттан  
ылыллыбытый?

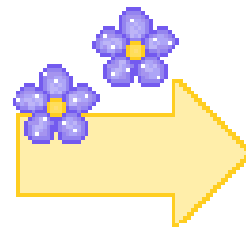
*«Ити уол оонньууру ылыаҕа  
көрө сырыт»*





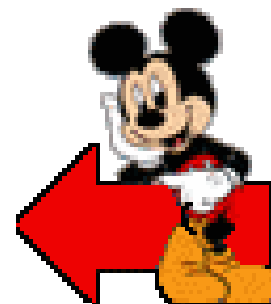
ЭТИИГЭ туһааны уонна  
кэпсиирэни бул.

*Сардаананы эбэтэ дуобакка  
үөрэттэ.*



1 БҢЫТЫК

2 БҢЫТЫК



3 БҢЫТЫК

4 БҢЫТЫК



5 БҢЫТЫК

Дойду сурахтаах, алаас ааттаах.

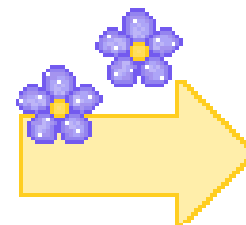
Бу...

*А.) Тыл ситимэ.*

*Б.) Өс хобьооно.*

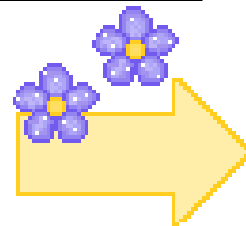
*В.) Таабырын.*

*Г.) Сомо5о домох.*



Таабырыннары таай:

*Ытырбытын ыппат,  
туппунтун куоттарбат баар үһү.  
Сир анныгар итии болгуо  
сытар үһү.*



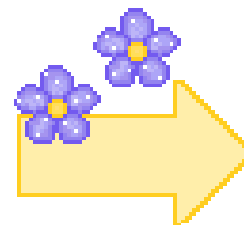
## Өс хоёонун салбаа.

*Халлаан сулуһун...*

*А.) көрбүккэ дылы.*

*Б.) аахныкка дылы.*

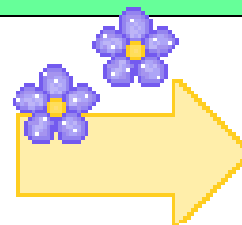
*В.) ойуулаабыкка дылы.*



Сомо5о домох суолтатын бул:

*бас баттах  
күн-ый буол  
атахха биллэр*

*куот, тэскилээ  
абыраа, көмү  
солуута суох*



# Айымньы ааптарын бул.

*Харана тыкныт сырдык  
Дьулуруйар Ньургун Боотур  
Таптыабын ийэни*

*Платон Ойуунускай  
Эллэй  
Суорун Омоллоон*

